

Psychiatrische Afdeling
infants, kinderen en
adolescenten

*'t Ketje,
Kids en Teens*

Dienstinformatie voor studenten

Contactgegevens

Dienst PAiKa

T: 02 477 60 72

Hoofdverpleegkundige

Mevr. Karolien ten Haaf

T: 02 476 58 92

M: Karolien.tenhaaf@uzbrussel.be

Universitair
Ziekenhuis
Brussel

Departement
Verpleeg- en
Vroedkunde

Voorwoord

Beste student,

Op PAika - Psychiatrische Afdeling, infants, kinderen en adolescenten - wordt er hulp geboden aan kinderen en jongeren (tot 18 jaar) en hun context, waarbij een (ernstig vermoeden van een) kinderpsychiatrische problematiek aanwezig is. Er is zowel een poliklinisch (consultaties of crisisbegeleiding) als residentieel (hospitalisatie) aanbod. Deze brochure focust meer op de hospitalisatie, gericht naar studenten die stage doen in de leefgroepen.

Een hospitalisatie gebeurt vaak om diagnostische redenen, indien nodig kan er worden overgegaan naar een therapeutische opname. Als er sprake is van een acute kinderpsychiatrische crisis kunnen er ook kortdurende crisisopnames doorgaan.

Tijdens de opname verblijft het kind of de jongere in een leefgroep, met jongens en meisjes van ongeveer dezelfde leeftijd. De leefgroep is tijdens de opname de centrale leefwereld. Onder de deskundige leiding van de leefgroepbegeleiding - bachelor (psychiatrisch) verpleegkundigen en opvoedkundigen - wordt er vormgegeven aan een therapeutisch leefgroepklimaat. Dat klimaat vormt de basis voor het welslagen van de therapieën en activiteiten. Leefgroepbegeleiding werkt hand in hand met andere disciplines, kinderpsychiaters, psychologen, therapeuten, maatschappelijk werkers en onderwijsbegeleiders, om uiteindelijk te kunnen komen tot het bereiken van de vooropgestelde opnamedoelstellingen. Samen wordt er een zorgaanbod uitgebouwd voor het kind of de jongere en zijn/haar context.

Werken met kinderen en jongeren in moeilijkheden vergt zeer veel professionaliteit, inzet, creativiteit, flexibiliteit en geduld. Het bio-psycho-sociaal model wordt gehanteerd om na te denken over diagnoses en behandeldoelstellingen. Het kader van de 'Nieuwe Autoriteit' en de methodiek van 'Geweldloos Verzet' zijn een ondersteuning om in opvoedkundige situaties en bij escalaties ook professioneel te blijven handelen.

-1	F910 Algemene pediatrie	F920, F935 Specialisaties pediatrie	F940 Gastrokids	PAika Hospitalisatie: 't Ketje, Kids en Teens
----	----------------------------	--	--------------------	---

1. Het multidisciplinaire team

Diensthofd Kinderpsychiaters en Kinderpsychiaters in opleiding	Prof. Dr. Edward Campforts Dr. Sam Bonduelle, Dr. Sara Wouters
Hoofdverpleegkundige	Karolien ten Haaf
Beeldend therapeut, kunst Danstherapeut, seksuoloog Dramatherapeut Gezinstherapeuten	Colin Waeghe, Karolien Beckx Bo Tuts Gaétane De Gheldere, Noëmie de Corswarem, Veerle de Jaeger Géraldine Evraert
Hippotherapeut Logopedist Muziektherapeuten Maatschappelijk werkers Brugfuncties Onderwijsbegeleiding Psychologen Psychologisch consulent	Lisa Steppe Ieva Langaite, Lotte Kennivé Alexia Mahler, Jef Ballon, Mayken Mannaert Dorien Vertommen, Jenny Vleemink Marieke Mollaert, Rani Haeck, Tineke De Bondt Anne Carpentier, Julie Raes, Lisa Bonduelle Rani Haeck
En het team bachelor opvoedkundigen en (psychiatrisch) verpleegkundigen	Ann, Anna, Ann-Sophie B, Ann-Sophie DS, Athina, Carolien, Emilie, Evelien, Hannah, Joke, Laura S, Laura VI, Lies, Linse, Matthias, Robin, Sean, Shana en Thomas

2. Organisatie van de stagebegeleiding

Visie

Op de dienst kinderpsychiatrie komen studenten bachelor opvoedkunde, verpleegkunde en sociale readaptatiewetenschappen, stage doen in de leefgroepen. Deze studenten worden begeleid door de leefgroepbegeleiding. Daarnaast zijn er ook studenten in de master psychologie of orthopedagogie, geneeskunde, diverse therapeutische opleidingen, Zij worden respectievelijk begeleid door de psychologen, de artsen, de therapeuten,

De stagebegeleiding voor studenten in de leefgroep bestaat uit 2 delen: begeleiding op de dienst door een stagementor (verpleeg- of opvoedkundige), en leerprocesbegeleiding door de stagebegeleider van de school.

De stagementor steunt en stuurt de student vanuit zijn eigen ervaring, kennis en kunde.

De zelfsturing van het leerproces door de student staat centraal.

De kerndoelen in het kader van de stage zijn:

- het bevorderen van deskundigheid bij de student;
- het stimuleren van het verantwoordelijkheidsgevoel;
- het ontwikkelen van zelfstandigheid bij de student;
- het stimuleren van creativiteit;
- het leren – door de student - “zichzelf permanent in vraag te stellen”.

We kiezen als uitgangspunt dat de student verantwoordelijk is voor zijn eigen leerproces omdat deze visie het meest garanties biedt voor de toekomst. Deze visie heeft gevolgen voor de verwachtingen naar de student toe, namelijk:

- goed voorbereid op stage gaan;
- integreren in de equipe van leefgroepbegeleiding en werken in teamverband;
- werken met en onder toezicht van een verpleeg- of opvoedkundige;
- alert reageren op het aanbod van oefeningen;

- zelf vragen naar begeleiding;
- initiatief nemen;
- tijdig signaleren als er zich op stage problemen voordoen: aan de stagementor, de hoofdverpleegkundige, de stagebegeleider

De stagementor/verpleeg- of opvoedkundige als begeleider

Voor de mentoren is een belangrijke taak weggelegd in de opleiding van de student in het praktijkveld. De mentoren engageren zich om de student te helpen bij de stage activiteiten. Zij vangen de student op en maken haar/hem wegwijs in de leefgroep, op de afdeling. Ze helpen de student ook bij de praktische uitvoering van de interventies en stellen hun deskundigheid ter beschikking van de student.

Evaluatie van de dienst DOOR de student zelf

In ons ziekenhuis wordt aan elke student de kans geboden om de afdeling, de stagebegeleiding, het leerproces, ... te evalueren. Op het einde van de stage wordt aan de student gevraagd een evaluatieformulier in te vullen (online, InSite UZ Brussel). De informatie van dit ingevulde document komt bij de stagecoördinator van het UZ Brussel terecht. De verkregen informatie wordt op het einde van het werkjaar aan alle diensten in het ziekenhuis teruggekoppeld.

Contactpersonen

Op de stageplaats kan de student voor vragen altijd terecht bij de stagementor, maar ook bij de hoofdverpleegkundige.

Overkoepelend is Paul Ceulemans, stafmedewerker Directie Nursing en verantwoordelijk voor alle studenten verpleegkunde (dus ook opvoedkundigen), de contactpersoon.

Contactgegevens: paul.ceulemans@uzbrussel.be of tel 02/476.38.48.

3. De patiëntenpopulatie

PAika is een afdeling waar kinderen en jongeren tot 18 jaar, met een vermoeden van een kinderpsychiatrische problematiek kunnen verblijven. Deze problemen kunnen zijn: regulatiestoornis, hechtingsstoornis, ADHD, ontwikkelingsstoornis, bijvoorbeeld autisme, eetstoornis, angststoornis, posttraumatische stressstoornis, oppositionele gedragsstoornis, Als blijkt dat een ambulante begeleiding ontoereikend is, kan een diagnostische opname aangewezen zijn, al dan niet gevolgd door een (kortdurende) behandelingsperiode. Kortdurende crisisopnames kunnen onder bepaalde voorwaarden.

De afdeling heeft plaats voor 20 kinderen en jongeren. Er is een leefgroep voor 5 kinderen tot 6 jaar, leefgroep 't Ketje. Deze kinderen verblijven er enkel overdag (daghospitalisatie). Er is een leefgroep voor 5 lagerschoolkinderen tot 12 jaar en één crisisopname, leefgroep Kids. En een leefgroep voor 8 jongeren van 13 tot 18 jaar en één crisisopname, leefgroep Teens. Leefgroepen Kids en Teens zijn residentiële leefgroepen (dag, nacht en weekendverblijf).

Een diagnostische opname duurt 6 tot 8 weken. In deze periode proberen we een goed beeld te krijgen van het kind, de jongere en zijn context, algemeen functioneren, sterke en minder sterke kanten. Naast een breed aanbod van leefgroepactiviteiten, zowel in groep als individueel, worden er ook diverse therapieën aangeboden: gesprekken met arts en psycholoog, kinderpsychiatrisch en ontwikkelingsonderzoek, individuele gesprekken met leefgroepbegeleiding, (neuro)psychologisch onderzoek, logopedisch onderzoek, relationele (en seksuele) vorming, beeldende, dans, drama-, muziek- en hippotherapie, individuele en groepspsychotherapie, onderwijsbegeleiding, ... De ontwikkeling van het kind en de jongere wordt dus opgevolgd binnen de verschillende disciplines en dit in verschillende contexten. Ook de ouders worden intensief bij de opname betrokken. Er worden op regelmatige basis gezinsgesprekken of gezinsbegeleiding aangeboden. Deze systemische invalshoek is een belangrijke hoeksteen van onze algemene werking.

Er wordt multidisciplinair gewerkt. Er wordt sterk gedacht en gewerkt vanuit het bio-psycho-sociaal model. Werken met kinderen en jongeren in moeilijkheden vergt zeer veel professionaliteit, inzet en creativiteit, flexibiliteit en geduld, en de methodiek 'Geweldloos Verzet' is een enorme ondersteuning om in moeilijke momenten professioneel met deze doelgroep te werken.

Een diagnostische opname van 6 tot 8 weken wordt afgerond met een uitgebreide bespreking, adviesformulering en aanbod van nazorg. Gezien de huidige druk op de gezondheidszorg en de toenemende wachttijden wordt er vaak al in aanloop naar de opname zorg aangeboden (brugtherapie), ook bij afronding kan er in brug naar externe zorg, nog therapie aangeboden worden. Eventueel kan de opname zelf ook verlengd worden, en overgaan in een therapeutische opname. De duur van deze opname zal dan bepaald worden door de doelstellingen, de wensen en noden van alle betrokken personen.

4. Dagindeling in de leefgroep

De verpleeg- en opvoedkundigen staan in voor de continuïteit in de leefgroep. Dit wil zeggen dat er 24/24u bezetting voorzien is. De diensten wisselen tussen een dagdienst, avonddienst en nachtdienst. De studenten volgen ook deze structuur, uitgezonderd de nachtdiensten.

In de leefgroep 't Ketje is er een minimumbezetting van 2 dagdiensten. In de 2 andere leefgroepen worden er minimaal 2 dag- en 2 avonddiensten per leefgroep voorzien.

's Nachts is er één verpleegkundige voor 15 kinderen en jongeren.

De uurregeling voor de studenten is in grote lijnen, de volgende:

- D 07.30u - 16.00u (+ 30' pauze)
- A 13.00u - 21.00u
- A° 13.30u - 21.30u

5. Specifieke stagedoelstellingen PAika

Inzicht verwerven

- In werking en visie van de afdeling: opnamedoelstellingen, de leefgroepwerking, de therapieën, ... Hiervoor maakt de student gebruik van de aanwezige hulpmiddelen: de informatiemap, de visieteksten, bevragen bij de medewerkers, andere literatuur, ...
- In ziektebeelden: literatuur doornemen, zicht krijgen op een behandelplan en dit eventueel mee helpen uitwerken, zicht krijgen op de farmacotherapie, ...

Integreren en interesse tonen

- In het team, de leefgroep en het programma, vb teamafspraken nakomen, inbreng op overlegmomenten.
- Respect tonen voor kinderen en hun context.
- Assertief zijn, informatie en verduidelijking vragen waar nodig, het werken met de kinderen bevragen (van waaruit wordt er gehandeld? hoe wordt er gehandeld?)
- Rekening houden met enkele basiselementen: orde en netheid, verzorgd voorkomen, luistervaardigheid, eerlijkheid,

Integreren in de leefgroepwerking

- Een voorbeeldfunctie zijn, een gepaste houding verwerven
- Veiligheid en continuïteit aanbieden, in het verlengde van de gemaakte teamafspraken.
- Het evenwicht tussen afstand en nabijheid bewaken.
- Inleven, maar grenzen bewaren!
- Zicht hebben op / voeling hebben met het leefgroepprogramma
- Leefgroepsactiviteiten volgen en op termijn leiden, bv een kookactiviteit, knutselen, weekevaluatie, Initiatief nemen, werk zien. Zelfstandig handelen.
- Moeilijkheden en onduidelijkheden melden en bespreekbaar stellen.
- Aandacht hebben voor zowel individuele noden als groepsdynamiek

- Spelen met de kinderen, plezier maken
- Fantasie en werkelijkheid kunnen onderscheiden.

Verpleegkundige – opvoedkundige taken

- Aandacht hebben voor hygiëne: wassen, verzorgen, haren kammen, dragen van propere en nette kledij, ...
- Oog hebben voor orde en netheid op de kamers (opruimen, bed dekken, ...)
- Stimuleren van goede tafelmanieren, gezond eetpatroon, beleefdheid, ...
- Lichamelijke nabijheid, warmte en aandacht kunnen bieden waar nodig
- Wondverzorging, medicatie en sondevoeding toedienen (verpleegkundigen)
- Efficiënt gebruik maken van de aangeboden materialen

Overleggen en rapporteren

- Respecteren van het beroepsgeheim, zowel tijdens als na de stageperiode!
- Mondeling en schriftelijk rapporteren, zowel naar leefgroepbegeleiding als naar andere disciplines toe
- Gericht observeren en observaties doorgeven (kennis hebben over gezonde ontwikkeling versus pathologische ontwikkeling)
- Kritisch zijn naar zichzelf, anderen en het team als geheel. Eigen handelen in vraag durven stellen.
- Feedback durven geven en vragen. Eigen sterke en minder sterke punten kunnen zien
- Stem laten horen, ideeën of mening naar voor brengen.
- Durven spreken over gevoelens die in verband staan met de stage, de kinderen, het afdelingsgebeuren.
- Zicht hebben op de administratieve taken van de afdeling en groepsleiding
- Stageopdrachten voorleggen, ...

6. Afdelingsvisie, praktische afspraken

Studenten verpleeg- of opvoedkundige doen stage in een leefgroep van kleuters, lagere schoolleeftijd of tieners. Vanuit een gepaste basishouding, die elke leefgroepbegeleider hanteert, worden er 3 belangrijke taken uitgevoerd: namelijk VERZORGEN - OPVOEDEN - BEHANDELEN. Dit zijn de behandelingstaken. (Gebaseerd op het boek 'Behandelend opvoeden' van Marianne Van der Harten en Els Van Rijn).

Onze werking wordt gedragen door het model Nieuwe Autoriteit en Geweldloos Verzet. Hiervoor verwijzen we naar literatuur van Haim Omer, te vinden op de afdeling, alsook enkele visieteksten.

Om op een professionele manier te kunnen werken zijn er leefgroeppregels en afspraken nodig. Deze zijn ter inzage op de afdeling, in de leefgroep, en worden met de mentor in het begin van de stage overlopen.

Stage opstarten

Als er interesse is om op deze afdeling stage te doen, wordt er eerst met de hoofdverpleegkundige een kennismakingsgesprek gepland. Haar contactgegevens zijn karolien.tenhaaf@uzbrussel.be of tel 02/477.58.92. In dit gesprek worden de motivatie, doelstellingen, voorkeuren voor leefgroep, kennis en achtergrond besproken.

Als de stage goedgekeurd is, ontvang de student via de hoofdverpleegkundige enkele belangrijke documenten (infobrochure, visietekst van de dienst, ...). Daarna dient de student zich te registreren op de website van het UZ Brussel via de link: <http://www.uzbrussel.be/registratie/>.

Zonder registratie kan er geen login aangemaakt worden, is er geen toegang tot de patiëntendossiers of informatie. Na registratie kunnen er door de hoofdverpleegkundige diverse administratieve zaken geregeld worden.

Eerste stagedag

Op de eerste stagedag komt de student volgens afspraak rechtstreeks naar de afdeling en meldt zich aan bij de hoofdverpleegkundige (tenzij anders afgesproken).

Badge

Tijdens de stage is de student in het bezit van een identificatiebadge. De badge wordt door de hoofdverpleegkundige aangevraagd. De badge wordt op voorhand door de student opgehaald, op het Facilitair Servicepunt route 1114. Voor de badge wordt een waarborg van 25 euro betaald (met bancontact!). Na het beëindigen van de stage wordt de waarborg terugbetaald.

De badge wordt gebruikt om toegang te krijgen tot de dienst en de parking. De badge is enkel geactiveerd gedurende de afgesproken stageperiode. De badge kan behouden blijven als er meerdere stageperiodes in het ziekenhuis doorlopen worden. Daarnaast kan de badge ook als betaalkaart gehanteerd worden in het restaurant of cafetaria.

Kleding

Op de afdeling wordt geen verpleegkundig uniform gedragen. De student zorgt voor gepaste kledij, rekening houdend met activiteiten en afdelingsvisie. Op de afdeling zijn de volwassenen een voorbeeld voor de kinderen, dus er wordt op het voorkomen en kledij gelet. Indien toch de nodige verpleegkundige zorgen moeten uitgevoerd worden, worden er schorten voorzien.

In het kader van ziekenhuishygiëne - maar ook voor de veiligheid van de student en de patiënt - gelden de algemene afspraken dat de nagels kort en verzorgd zijn, geen nagellak noch kunstnagels. De handen en onderarmen zijn vrij van juwelen. De mouwen zijn kort of opgerold.

Wegbeschrijving en vervoer

Het ziekenhuis kan met de fiets, het openbaar vervoer of met de auto bereikt worden. Het gebruik van de auto wordt echter ten zeerste afgeraden.

Voor info over het openbaar vervoer (tram T9, bus MIVB 13, 14, 88 en bus De Lijn 245, 810, 820) consulteer je best de websites van de verschillende vervoersmaatschappijen (www.nmbs.be; www.delijn.be; www.mivb.be)

Met de fiets kan je het ziekenhuis ook vlot bereiken, er zijn veilige fietspaden en overdekte fietsstallingen aan de belangrijkste ingangen.

Verzekering

Aangezien er tussen het UZ Brussel en de student geen arbeidsovereenkomst bestaat, is de wetgeving betreffende de arbeidsongevallen en de ongevallen op de weg naar en van het werk, evenals die betreffende de beroepsziekten, niet op de student van toepassing.

Toegang tot dossiers, beroepsgeheim en informatica

Net als alle medewerkers komen studenten in contact met vertrouwelijke informatie van de patiënt, dossiers, ... Alle informatie valt onder het beroepsgeheim. Het ziekenhuis hecht zeer veel belang aan het hanteren van het beroepsgeheim. Informatie inwinnen over patiënten is enkel toegestaan als het gaat om patiënten die aan de afdeling zijn toevertrouwd. **Er worden geen gegevens geraadpleegd van andere studenten, medewerkers van het ziekenhuis, bekenden, familieleden, ... ook niet op vraag van deze personen.** Als deze regel overtreden wordt zal de stage onmiddellijk afgebroken worden.

Om toegang te krijgen tot geïnformateerde informatie is een persoonlijk login en paswoord nodig. Login en paswoord worden op de eerste stagedag overhandigd.

Tijdens de stage wordt er gebruik gemaakt van meerdere multimedia. Dit is vooral in functie van de stage, surfen op het net is enkel toegestaan indien er voor de werking informatie moet opgezocht worden.

Telefoneren en gsm gebruik

Tijdens de diensturen worden er in principe geen persoonlijke telefoontjes gedaan, gebruik van gsm tijdens de uren is ook niet toegelaten.

Religie en overtuiging

In het ziekenhuis nemen we een neutrale houding aan. Opvallende kenmerken van filosofische of religieuze overtuiging worden achterwege gelaten.

Roken

In het ziekenhuis geldt een algemeen rookverbod.

Veiligheid

Om de veiligheid op de werkvloer te optimaliseren beschikt het ziekenhuis over een meldpunt agressie, een meldpunt pesterijen en een meldpunt voor defect of slecht functionerend materiaal. Alle incidenten worden elektronisch geregistreerd en opgevolgd.

7. Verwachtingen in verband met de stage

Wat verwachten wij van een student:

- Goede motivatie en inzet
- Warme en empatische houding naar de kinderen en ouders
- Een open communicatie
- Een goede, gepaste integratie in het team
- Correcte kledij, gepast voorkomen
- Verantwoordelijk gedrag
- Mondelinge en schriftelijke rapportage
- Oog voor eigen doelstellingen
- Creativiteit, gepaste initiatiefname in volgen, voorbereiden, uitvoeren van activiteiten

Wat mag de student van ons verwachten:

- Uitleg en rondleiding op afdeling / leefgroep
- Kennismaking met alle medewerkers
- Begeleiding van een stagementor
- Geïntegreerde patiëntenzorg
- Een integratie in het team met inbegrip van de verschillende overlegmomenten (briefing, team- en werkvergadering)
- Een afdelingsgebonden informatiebrochure
- Feedback op regelmatige basis
- Een tussentijdse en een eindevaluatie

We wensen de student een hele leerrijke stageperiode toe!